

TARİHİN BİR YAPRAĞI

Karl von Drais'in «Draisine» adı verilen, bincinin ayakları ile yere basıp iterek yürüttüğü ilk tahta bisikletler.

KOŞAN TEKERLEK :

Bisiklet

1817 yılı, bugün binip zevkle dolaştığımız, pratik bir taşıt ve eğlence aracı olarak kabul ettiğimiz bisikletin doğum yılıdır. Bu tarihte, Alman Baron Karl von Drais halka ayakları ile yere basıp iterek yürüttüğü, kendi icadı olan iki tekerlekli aletini gösterdi. Aracı pek ağır olduğundan manevra imkânı da çok yetersizdi. Gerçi Drais resmini gördüğümüz bu acıip tahta makinesi ile saatte 20 km. yapabiliyordu ama aletini geliştirmesi için yapılan bütün teklifleri reddettiğinden icadı başarısız olmuştur.

Sonra İngiltere'de, daha hafif bir «koşan tekerlek» geliştirildi. Oturma yeri daha rahat olduğu gibi, kullanılması da nisbeten kolaylaşmıştı. Gerçi ilk olarak pedal kullanılması ile yapım geniş ölçüde geliştirilmiş oluyordu, fakat hareket Drais'in bisikletinde olduğu gibi sağlanıyordu.

19. asır boyunca kaşifler kendi başarılarına bisikleti geliştirdiler. İlk yaygın koşan tekerlek 1865 de Fransız Pierre Lallement tarafından ya-

pıldı. Fakat bu alanda en başarılı adımı asrın ortalarına doğru gene Fransız Ernest Michaux attı. Pedalları ön tekerleğe bağladı, fren takarak bisikleti geliştirdi. O zamanlar velocipède denilen, bu koşan tekerlekler ilk kez Michaux markası ile satışa çıkarıldılar. Ticari bakımdan ancak Drais'in bisikleti kadar tutunabildiler.

1867 yılında İngiliz Madison tekerlekleri, tekerlek çubuklarını ve iskeleti demirden daha sağlam bir bisiklet yapmayı skiletti. Hızın artırılması isteğini karşılamak için ön tekerleğin çapı arttırıldı. Böylelikle 1870 lerin «yüksek koşan tekerlekleri» ortaya çıktı. Arka tekerleğin çok küçük olmasına rağmen ön tekerleğin 150 cm yi bulduğu olurdu. Sürücü en tepede otururdu. Bisiklet tamamen madenden yapılır, tekerlekler ka- uçuk kaplanırdı. İşin en güç tarafı dengede durabilmek ve bisiklete binip inmektir. Yoldaki küçük bir arıza sürücünün düşmesine sebep olurdu.

Bisiklet bugünkü halini 1876-1879 yılları